

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/129/2022
Identifikačné číslo spisu:	1214219815
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1214219815.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, proti žalovanej P. U. D., narodenej X. U. XXXX, bytom Q. I. X, W., zastúpenej ADVOKA, s.r.o., JUDr. Ľuboš Pejhovský, advokát a konateľ, Bratislava, Komárnická 36, za účasti intervenientov na strane žalovanej: 1/ P. Ľ. D., narodený X. P. XXXX, bytom Q. I. X, W., zastúpený ADVOKA, s.r.o., JUDr. Ľuboš Pejhovský, advokát a konateľ, Bratislava, Komárnická 36, 2/ Ľ. D. D., narodený X. Y. XXXX, bytom Q. I. X, W., zastúpený ADVOKA, s.r.o., JUDr. Ľuboš Pejhovský, advokát a konateľ, Bratislava, Komárnická 36, o vypratanie bytu, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 58C/222/2014, o dovolaní žalovanej a intervenientov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/162/2018 z 26. januára 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ eventuálne „okresný súd“) rozsudkom z 8. februára 2018, č. k. 58C/222/2014-202: I. uložil žalovanej povinnosť vypratať a protokolárne žalobcovi odovzdať služobný byt nachádzajúci sa na ulici Q. I. č. X v W., súpisného čísla XXXX na IV. nadzemnom podlaží bytového domu, byt č. 45-C, do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia, II. žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Výkonaným dokazovaním zistil, že Slovenská republika je vlastníkom predmetného služobného bytu, pričom tento byt je v správe Ministerstva vnútra SR a preto je žalobca aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, pričom mu odvodene vyplýva povinnosť podať žalobu o vypratanie bytu i z ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z.z. Mal preukázané, že vlastníkov služobného bytu žalovaná bráni v jeho užívaní, keď ukončením štátnozamestnaneckého pracovného pomeru (k 31. máju 2014) zo strany žalovanej výpoveďou doručenou žalobcovi zanikol súčasne i nájom služobného bytu, ktorý bol účelovo viazaný na trvanie pracovného pomeru žalovanej u žalobcu. Konštatoval, že realizáciu dobrých mravov nemožno vyžadovať len jednostranne od žalobcu, ale je potrebné prihliadnuť i na rozpor dobrých mravov v konaní žalovanej, ktorá si na základe vlastného

rozhodnutia vybrala možnosť skončenia pracovného pomeru, ktorého následkom bol zánik nájmu služobného bytu a teda bez právneho dôvodu užíva služobný byt. Ustálil, že by bolo nespravodlivé, ak by mal žalobca trpieť užívanie služobného bytu zo strany bývalej zamestnankyne, ktorý sa sám rozhodol ukončiť pracovný pomer so žalobcom. Uzavrel, že žaloba žalobcu bola dôvodná.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 7Co/162/2018 z 26. januára 2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalobcovi proti žalovanej a intervenientovi 1/ priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil. Konštatoval, že odvolatelia neuviedli žiadne konkrétne odvolacie námietky týkajúce sa odvolacieho dôvodu. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP ako vecne a správne správny potvrdil.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná a intervenienti dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudky súdov oboch stupňov a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolanie odôvodnila tým, že rozsudky súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu sú nezákonné, nakoľko oba súdy svojim procesným postupom jej znemožnili, aby uskutočňovala procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudky oboch súdov považuje za správne a spravodlivé po všetkých stránkach. Žiadal, aby dovolací súd dovolanie podľa § 447 CSP odmietol, alebo podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto bolo odmietnuté.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie strany sporu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae. (odmietnutie spravodlivosti). Ďalším dôvodom nesprávneho procesného postupu, ktorého dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý proces môže byť rôzne pochybenie súdu, ktoré však musí vykazovať určitú intenzitu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces (II. ÚS 71/2021 body 11.1. a 12). Nie každé procesné pochybenie súdu totiž znamená, že bolo porušené právo

na spravodlivý proces (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2022, s. 1525 - 1567).

9. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 420 písm. f) CSP vyplýva, že doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil terminologicky novým pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy. Možno konštatovať, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, bude nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

10. Nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces, ak súd síce nepostupoval správne, ale v dôsledku tohto nesprávneho postupu nedošlo k takej intenzite zásahu, že ho nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, nie je namieste, aby došlo k naplneniu predpokladov pre tento dôvod zmätočnosti. O naplnenie predpokladu v zmysle § 420 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak postup súdu, ktorý znemožní realizáciu práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (4Cdo/107/2022). V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo.

11. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy popisali obsah dôkazov vykonaných v konaní, a následne ich jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach podrobili komplexnému hodnoteniu, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalovaného a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, lebo myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Je celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

12. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06).

13. Dovolací súd sa teda nedomnieva, že by rozsudok odvolacieho súdu bol nedostatočný vo vzťahu k nevysporiadaniu sa s námietkami žalovanej, naopak rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na podstatné odvolacie námietky a argumenty žalovanej s prejednávanou vecou súvisiace a aj dovolací súd sa zhoduje s odôvodnením odvolacieho rozsudku.

14. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku žalobcu na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.